Biuletyn Europejski nr 6 (89)/2021*

Spis treści

Informacje **2**

Nowe akty prawne Unii Europejskiej **4**

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej **5**

Cła 5

Cudzoziemcy 7

Obywatelstwo Unii Europejskiej 9

Ochrona danych osobowych 12

Podatki 15

Prawa podstawowe 18

Transport 19

Zabezpieczenie społeczne 21

Zamówienia publiczne 22

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka **24**

* Biuletyn opracowywany przez Wydział VII Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/biuletyn-europejski.php.

Informacje

▪ 1 maja 2021 r. rozpoczęła działalność Prokuratura Europejska (EPPO), odpowiedzialna za prowadzenie dochodzeń i wnoszenie oskarżeń w sprawach dotyczących przestępstw przeciwko budżetowi UE (przekraczające 10 mln EUR). Jest to pierwsza prokuratura ponadnarodowa, która ma uzupełniać prace i współpracować z unijnymi agendami – OLAF, *Eurojust* i Europolem. Na jej czele stanęła Rumunka, Laura Kovesi, a siedziba znajduje się w Luksemburgu. Jak dotąd do EPPO przystąpiły 22 państwa członkowskie – bez Polski.

▪ Od 1 czerwca można pobierać Unijne Certyfikaty COVID (UCC), które mają ułatwiać bezpieczne przemieszczanie się pomiędzy krajami Unii Europejskiej. Polska znalazła się (obok Bułgarii, Czech, Danii, Niemiec, Grecji, Chorwacji) w grupie liderów, którzy już wydają certyfikaty do użytku swoich obywateli. Formalny start systemu unijnych cetryfikatów COVID-19 nastąpi 1 lipca, kiedy wszystkie kraje będą uznawały ten standard. Na UCC składa się kod QR i unikalny identyfikator, które można pokazać, przekraczając granice. Kody QR można wygenerować na Internetowym Koncie Pacjenta.

▪ 5 czerwca przypada Światowy Dzień Środowiska (*World Environment Day*). Jest to najważniejsze i najszerzej obchodzone i jedno z najstarszych świąt ekologicznych. Zostało ustanowione w 1972 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ na Konferencji Sztokholmskiej (rezolucja A/RES/2994(XXVII).

▪ 9 czerwca 2021 r. Komisja Europejska zdecydowała o dołączeniu jako strona do skargi Czech przeciwko Polsce w sprawie kopalni Turów. Głównym zarzutem podnoszonym w czeskiej skardze jest negatywny wpływ polskiej kopalni węgla brunatnego na regiony przygraniczne, gdzie zmniejszył się poziom wód gruntowych. Trybunał Sprawiedliwości UE przychylił się w maju do skargi Czech i w ramach tzw. środka tymczasowego nakazał Polsce natychmiastowe wstrzymanie wydobycia w kopalni Turów do czasu wydania merytorycznego rozstrzygnięcia.

▪ 10 czerwca 2021 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie mechanizmu warunkowości, w której skrytykował Komisję Europejską za to, że nie uruchomiła procedury określonej w rozporządzeniu w sprawie warunkowości w „oczywistych

przypadkach naruszeń praworządności w UE". Za przyjęciem rezolucji głosowało 506 posłów, przeciwko było 150, a 28 wstrzymało się od głosu. Rezolucja jest aktem normatywnym o charakterze niewiążącym (tzw. *soft law*).

- Na 15–17 czerwca 2021 r. przypadła tegoroczna, czternasta edycja Europejskich Dni Rozwoju (https://www.eudevdays.eu/), poświęcona tematyce Zielonego Ładu. Przez 2 dni ponad tysiąc organizacji z ponad 160 krajów dyskutowało na dwa główne tematy: zielonej gospodarki oraz ochrony różnorodności biologicznej i ludności.

- 24 czerwca 2021 r. UE nałożyła sankcje na Białoruś (za łamanie praw człowieka, represje wobec opozycji i dziennikarzy w kraju oraz przechwycenie samolotu linii *Ryanair* w Mińsku). Restrykcje gospodarcze obejmują zakaz bezpośredniej lub pośredniej sprzedaży, dostarczania, przekazywania lub eksportu do kogokolwiek na Białorusi sprzętu, technologii lub oprogramowania przeznaczonego do monitorowania lub przechwytywania wiadomości w internecie i wiadomości komunikacji telefonicznej, a także towarów podwójnego zastosowania i technologii do celów wojskowych. Europejski Bank Inwestycyjny wstrzyma wszelkie wypłaty lub płatności w ramach wszelkich istniejących umów związanych z projektami w sektorze publicznym oraz wszelkich istniejących umów o świadczenie usług pomocy technicznej. Państwa członkowskie będą również zobowiązane do podjęcia działań na rzecz ograniczenia zaangażowania na Białorusi banków rozwoju.

W czerwcu 2021 r. w Białorusi kontynuowany jest opór obywatelski, jako pozostałość po protestach z powodu sfałszowanych wyborów prezydenckich (9 sierpnia 2020 r.). Od października 2020 r. UE sukcesywnie nakłada sankcje na Białoruś. Środki zostały przyjęte w odpowiedzi na m.in. zastraszanie i brutalne represje wobec pokojowych demonstrantów, członków opozycji i dziennikarzy w tym kraju.

Pod koniec czerwca 2021 r. Białoruś zawiesiła swój udział w unijnej inicjatywie Partnerstwa Wschodniego oraz odwołała przedstawiciela przy Unii Europejskiej. Rząd uznał sankcje UE za „instrument nacisku na suwerenne państwo".

- 24 czerwca 2021 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję o zdrowiu seksualnym i reprodukcyjnym, wzywającą wszystkie państwa członkowskie UE do zapewnienia „powszechnego dostępu do bezpiecznej i legalnej aborcji" oraz

zagwarantowania, że „aborcja na żądanie jest legalna na wczesnym etapie ciąży" i później, „gdy zdrowie ciężarnej jest zagrożone". To pierwsza taka rezolucja, którą przyjęto pomimo sprzeciwu ze strony przeciwników legalnego przerywania ciąży. Poprzedni taki projekt nie przeszedł przez głosowania w 2013 roku. Rezolucja jest aktem normatywnym o charakterze niewiążącym (tzw. *soft law*), a kwestie dotyczące zdrowia należą do kompetencji państw członkowskich.

- 29 czerwca 2021 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka orzekł większością głosów (6:1) o naruszeniu przez Polskę art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w sprawach *Broda i Bojara przeciwko Polsce* (skargi nr 26691/18 i 27367/18), dotyczących zwolnienia wiceprezesów sądów przez Ministra Sprawiedliwości bez podania powodu i bez możliwości odwołania się do sądu na podstawie nowelizowanych przepisów dotyczących ustroju sądów powszechnych (zdanie odrębne zgłosił sędzia ETPC Krzysztof Wojtyczek).

- 30 czerwca przypada Międzynarodowy Dzień Parlamentaryzmu (*International Day of Parliamentarism*), ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne ONZ (Rezolucja A/RES/72/278).

Nowe akty prawne UE

[*) Podane informacje stanowią wybór nowych aktów prawnych UE we wskazanym miesiącu]

- Zalecenie Rady (UE) 2021/892 z dnia 3 czerwca 2021 r. zmieniające zalecenie Rady (UE) 2020/912 w sprawie tymczasowego ograniczenia innych niż niezbędne podróży do UE oraz ewentualnego zniesienia takiego ograniczenia (Dz.Urz. z 4.6.2021 r., L 198, s. 1–4).

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/953 oraz 2021/954 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ram wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 (unijne cyfrowe zaświadczenie COVID) w celu ułatwienia swobodnego przemieszczania się w czasie

pandemii COVID-19 (Tekst mający znaczenie dla EOG) [Dz.U. z 15.6.2021 r., L 211, s. 1–22 (953) oraz 24–28 (954)].

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2021/954 oraz 2021/953 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ram wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 (unijne cyfrowe zaświadczenie COVID) w celu ułatwienia swobodnego przemieszczania się w czasie pandemii COVID-19 (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 211 z 15.6.2021 r., s. 1–22 oraz 24–28).

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej*

[*) W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy]

Cła

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 czerwca 2021 r. w sprawie C-76/20, „BalevBio" EOOD przeciwko Teritorialna direktsia Severna morska, Agentsia „Mitnitsi"

Odesłanie prejudycjalne – Wspólna taryfa celna – Klasyfikacja taryfowa – Nomenklatura scalona – Towary składające się z różnych materiałów – Włókna roślinne – Żywica melaminowa – Pozycje 3924 i 4419 – Towary opisane jako „kubki bambusowe"

*) Nomenklaturę scaloną, zawartą w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie Nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej, zmienionym rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2016/1821 z dnia 6 października 2016 r., należy interpretować w ten sposób, że towary opisane jako „kubki bambusowe", składające się w 72,33% z włókien roślinnych i w 25,2% z żywicy melaminowej, z zastrzeżeniem oceny przez sąd odsyłający wszystkich dostępnych mu okoliczności faktycznych, należy zaklasyfikować do pozycji 3924 tej nomenklatury, a konkretnie do jej podpozycji 3924 10 00.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 czerwca 2021 r. w sprawie C-39/20, Staatssecretaris van Finaciën przeciwko Jumbocarry Trading GmbH

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (UE) nr 952/2013 – Unijny kodeks celny – Artykuł 22 ust. 6 akapit pierwszy w związku z art. 29 – Powiadomienie zainteresowanej osoby przed wydaniem decyzji, która może być dla niej niekorzystna, o jej podstawach – Artykuł 103 ust. 1 i art. 103 ust. 3 lit. b) – Przedawnienie długu celnego – Termin powiadomienia o długu celnym – Zawieszenie terminu – Artykuł 124 ust. 1 lit. a) – Wygaśnięcie długu celnego w przypadku przedawnienia – Stosowanie w czasie przepisów regulujących przyczyny zawieszenia – Zasady pewności prawa oraz ochrony uzasadnionych oczekiwań

*) Artykuł 103 ust. 3 lit. b) oraz art. 124 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny w świetle zasad pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań należy interpretować w ten sposób, że mają one zastosowanie do długu celnego powstałego przed dniem 1 maja 2016 r., który nie uległ jeszcze przedawnieniu w tym dniu.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 czerwca 2021 r. w sprawie C-822/19, Direcţia Generală Regională a Finanţelor Publice Braşov, Agenţia Naţională de Administrare Fiscală – Direcţia Generală a Vămilor – Direcţia Regională Vamală Braşov – Birouł Vamal de Interior Sibiu przeciwko Flavourstream SRL

Odesłanie prejudycjalne – Unia celna – Wspólna taryfa celna – Nomenklatura scalona – Klasyfikacja taryfowa – Podpozycje taryfowe 1702 90 95, 2912 49 00 i 3824 90 92 – Roztwory wodne

*) Nomenklaturę scaloną zwartą w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie wspólnej taryfy celnej, w brzmieniu wynikającym z rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1101/2014 z dnia 16 października 2014 r., należy interpretować w ten sposób, że roztwór wodny uzyskany w wyniku rozkładu termicznego dekstrozy, składający się w szczególności z rozpuszczalnych w wodzie aldehydów i ketonów, nie jest objęty ani podpozycją 1702 90 95 tej nomenklatury, do której

należą w szczególności cukier inwertowany i pozostałe cukry i syropy cukrowe zawierające w stanie suchym 50% masy fruktozy, niezaklasyfikowane do innych podpozycji zawartych w pozycji 1702 wspomnianej nomenklatury, ani jej podpozycją 2912 49 00, która obejmuje „pozostałe" aldehydoalkohole, aldehydoetery, aldehydofenole i aldehydy z inną tlenową grupą funkcyjną, lecz podpozycją 3824 90 92 tej nomenklatury, która obejmuje „[p]rodukty chemiczne lub preparaty, złożone głównie ze związków organicznych, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone" „w postaci płynnej w temperaturze 20 °C", o ile ewentualna wartość odżywcza tego roztworu będzie miała drugorzędne znaczenie w stosunku do jego funkcji jako produktu chemicznego i dodatku do żywności.

Cudzoziemcy

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 czerwca 2021 r. w sprawie C-546/19, BZ przeciwko Westerwaldkreis

Odesłanie prejudycjalne – Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości – Polityka imigracyjna – Powrót nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich – Dyrektywa 2008/115/WE – Artykuł 2 ust. 1 – Zakres stosowania – Obywatel państwa trzeciego – Skazanie w państwie członkowskim – Artykuł 3 pkt 6 – Zakaz wjazdu – Względy porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego – Cofnięcie decyzji nakazującej powrót – Zgodność z prawem zakazu wjazdu

*) Artykuł 2 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich należy interpretować w ten sposób, że dyrektywa ta ma zastosowanie do zakazu wjazdu i pobytu orzeczonego przez państwo członkowskie, które nie skorzystało z możliwości przewidzianej w art. 2 ust. 2 lit. b) wspomnianej dyrektywy, wobec obywatela państwa trzeciego przebywającego na jego terytorium i objętego decyzją o deportacji ze względów bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego, na podstawie wcześniejszego wyroku skazującego.

*) Dyrektywę 2008/115 należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie utrzymaniu w mocy zakazu wjazdu i pobytu orzeczonego przez państwo członkowskie wobec obywatela państwa trzeciego przebywającego na jego terytorium i objętego prawomocną decyzją o deportacji, przyjętą ze względów bezpieczeństwa publicznego i porządku publicznego na podstawie wcześniejszego wyroku skazującego, jeśli cofnięto decyzję nakazującą powrót przyjętą w odniesieniu do tego obywatela przez wspomniane państwo członkowskie – pomimo że ta decyzja o deportacji uprawomocniła się.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie C-921/19, LH przeciwko Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Odesłanie prejudycjalne – Kontrole graniczne, azyl i imigracja – Polityka azylowa – Wspólne procedury udzielania i cofania ochrony międzynarodowej – Dyrektywa 2013/32/UE – Artykuł 40 ust. 2 – Kolejny wniosek – Nowe elementy lub ustalenia – Pojęcie – Dokumenty, których autentyczność nie może zostać stwierdzona lub których źródła nie można obiektywnie zweryfikować – Dyrektywa 2011/95/UE – Artykuł 4 ust. 1 i 2 – Ocena dowodów – Obowiązek współpracy danego państwa członkowskiego

*) Artykuł 40 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej w związku z art. 4 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie ustawodawstwu krajowemu, na mocy którego każdy dokument przedstawiony przez osobę ubiegającą się o ochronę międzynarodową na poparcie kolejnego wniosku jest automatycznie uznawany za niestanowiący „nowego elementu lub ustalenia" w rozumieniu tego przepisu, jeżeli nie można stwierdzić autentyczności tego dokumentu lub nie można obiektywnie zweryfikować źródła takiego dokumentu.

*) Artykuł 40 dyrektywy 2013/32 w związku z art. 4 ust. 1 i 2 dyrektywy 2011/95 należy interpretować w ten sposób, że po pierwsze, ocena dowodów przedstawionych na poparcie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej nie może się różnić w zależności od tego, czy chodzi o pierwszy wniosek, czy o kolejny wniosek, a po drugie, że państwo członkowskie jest zobowiązane do współpracy z wnioskodawcą w celu oceny istotnych elementów jego kolejnego wniosku, jeżeli na poparcie tego wniosku wnioskodawca ów przedstawia dokumenty, których autentyczności nie można stwierdzić.

Obywatelstwo Unii Europejskiej

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie C-718/19, Ordre des barreaux francophones et germanophone, Association pour le droit des Étrangers ASBL, Coordination et Initiatives pour et avec les Réfugiés et Étrangers ASBL, Ligue des Droits de l'Homme ASBL, Vluchtelingenwerk Vlaanderen ASBL przeciwko Conseil des ministres

Odesłanie prejudycjalne – Obywatelstwo Unii – Artykuły 20 i art. 21 TFUE – Dyrektywa 2004/38/WE – Prawo obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich – Decyzja o zakończeniu pobytu zainteresowanego ze względów porządku publicznego – Środki zapobiegawcze mające na celu uniknięcie ryzyka ucieczki zainteresowanego w terminie wyznaczonym mu na opuszczenie terytorium przyjmującego państwa członkowskiego – Przepisy krajowe podobne do przepisów mających zastosowanie do obywateli państw trzecich na mocy art. 7 ust. 3 dyrektywy 2008/115/WE – Maksymalny okres zatrzymania w celu wydalenia – Przepis krajowy identyczny z przepisem mającym zastosowanie do obywateli państw trzecich

*) Wykładni art. 20 i 21 TFUE oraz dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG,

68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG należy dokonywać w ten sposób, że:

– nie stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które przewiduje wobec obywateli Unii i członków ich rodzin, w okresie wyznaczonym im na opuszczenie terytorium przyjmującego państwa członkowskiego w następstwie wydania wobec nich decyzji o wydaleniu ze względów porządku publicznego lub w trakcie przedłużenia tego okresu, przepisy mające na celu uniknięcie ryzyka ucieczki tych osób, które to przepisy są podobne do przepisów, które w odniesieniu do obywateli państw trzecich stanowią transpozycję do prawa krajowego art. 7 ust. 3 dyrektywy 2008/115; oraz

– stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które stosuje wobec obywateli Unii i członków ich rodzin, którzy po upływie wyznaczonego okresu lub w trakcie przedłużenia tego okresu nie zastosowali się do wydanej wobec nich decyzji o wydaleniu ze względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, mający na celu zapewnienie wydalenia środek detencyjny w maksymalnym wymiarze ośmiu miesięcy, identycznym z wymiarem mającym w prawie krajowym zastosowanie do obywateli państw trzecich, którzy nie zastosowali się do decyzji nakazującej powrót wydanej z takich samych względów na podstawie art. 6 ust. 1 dyrektywy 2008/115.

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie C-719/19, FS przeciwko Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Odesłanie prejudycjalne – Obywatelstwo Unii – Dyrektywa 2004/38/WE – Prawo obywateli Unii i członków ich rodziny do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich – Artykuł 15 – Zakończenie czasowego pobytu obywatela Unii na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego – Decyzja o wydaleniu z terytorium – Fizyczny wyjazd tego obywatela Unii z tego terytorium – Skutki w czasie tej decyzji o wydaleniu – Artykuł 6 – Możliwość skorzystania przez wspomnianego obywatela Unii z nowego prawa pobytu po jego powrocie na to terytorium

*) Artykuł 15 ust. 1 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG należy interpretować w ten sposób, że pełne wykonanie decyzji o wydaleniu obywatela Unii z terytorium przyjmującego państwa członkowskiego wydanej na podstawie tego przepisu z tego względu, że obywatelowi Unii nie przysługuje już prawo do czasowego pobytu na tym terytorium na mocy tej dyrektywy, nie następuje poprzez samo fizyczne opuszczenie przez wspomnianego obywatela Unii tego terytorium w terminie dobrowolnego wyjazdu wyznaczonym we wspomnianej decyzji. Aby skorzystać z nowego prawa pobytu na podstawie art. 6 ust. 1 wspomnianej dyrektywy na tym samym terytorium, obywatel Unii, wobec którego wydano taką decyzję o wydaleniu, powinien nie tylko fizycznie opuścić terytorium przyjmującego państwa członkowskiego, lecz również zakończyć pobyt na tym terytorium w sposób rzeczywisty i skuteczny, tak aby przy okazji jego powrotu na wspomniane terytorium nie można było uznać, że jego pobyt stanowi w rzeczywistości ciągłość z jego poprzednim pobytem na tym samym terytorium. Do sądu odsyłającego należy sprawdzenie, czy ma to miejsce, przy uwzględnieniu wszystkich konkretnych okoliczności charakteryzujących szczególną sytuację zainteresowanego obywatela Unii. Jeżeli z takiego sprawdzenia wynika, że obywatel Unii nie zakończył czasowego pobytu na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego w sposób rzeczywisty i skuteczny, to państwo członkowskie nie jest zobowiązane do wydania nowej decyzji o wydaleniu na podstawie tych samych okoliczności faktycznych, które doprowadziły do decyzji o wydaleniu wydanej już wobec tego obywatela Unii, lecz może oprzeć się na tej ostatniej decyzji w celu zobowiązania go do opuszczenia swojego terytorium.

Ochrona danych osobowych

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie C-645/19, Facebook Ireland Ltd, Facebook Inc., Facebook Belgium BVBA przeciwko Gegevensbeschermingsautoriteit

Odesłanie prejudycjalne – Ochrona osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej – Artykuły 7, 8 i 47 – Rozporządzenie (UE) 2016/679 – Transgraniczne przetwarzanie danych osobowych – Mechanizm kompleksowej współpracy – Lojalna i skuteczna współpraca między organami nadzorczymi – Właściwość i uprawnienia – Uprawnienie do wszczęcia postępowania sądowego

*) Artykuł 55 ust. 1, art. 56–58 oraz art. 60–66 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) w związku z art. 7, 8 i 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że organ nadzorczy państwa członkowskiego, który na podstawie ustawodawstwa krajowego wydanego w wykonaniu art. 58 ust. 5 tego rozporządzenia jest uprawniony do podnoszenia wszelkich zarzucanych naruszeń tego rozporządzenia przed sądami tego państwa członkowskiego i, w stosownych przypadkach, do wszczęcia postępowania sądowego, może wykonywać to uprawnienie w zakresie dotyczącym transgranicznego przetwarzania danych, pomimo tego, że nie jest on w odniesieniu do takiego przetwarzania danych „wiodącym organem nadzorczym" w rozumieniu art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia, pod warunkiem że jest to jeden z przypadków, w których rozporządzenie 2016/679 przyznaje temu organowi nadzorczemu uprawnienie do wydania decyzji stwierdzającej, iż owo przetwarzanie narusza normy ustanowione w tym rozporządzeniu, i że uprawnienie to jest wykonywane z poszanowaniem ustanowionych w tym rozporządzeniu procedur współpracy i kontroli spójności.

*) Artykuł 58 ust. 5 rozporządzenia 2016/679 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku transgranicznego przetwarzania danych wykonywanie

przysługującego organowi nadzorczemu państwa członkowskiego innemu niż wiodący organ nadzorczy uprawnienia do wszczęcia postępowania sądowego w rozumieniu tego przepisu nie wiąże się z wymogiem, aby administrator danych lub podmiot dokonujący transgranicznego przetwarzania danych osobowych, przeciwko któremu zostało wytoczone powództwo, posiadał główną lub inną jednostkę organizacyjną na terytorium tego państwa członkowskiego.

*) Artykuł 58 ust. 5 rozporządzenia 2016/679 należy interpretować w ten sposób, że przysługujące organowi nadzorczemu danego państwa członkowskiego innemu niż wiodący organ nadzorczy uprawnienie do podnoszenia przed sądami tego państwa wszelkich zarzucanych naruszeń tego rozporządzenia oraz, w stosownych przypadkach, do wszczęcia postępowania sądowego w rozumieniu tego przepisu, może być wykonywane zarówno w odniesieniu do głównej jednostki organizacyjnej administratora danych znajdującej się w państwie członkowskim owego organu, jak i w odniesieniu do innej jednostki organizacyjnej tego administratora, pod warunkiem że powództwo dotyczy przetwarzania danych dokonywanego w związku z działalnością prowadzoną przez tę jednostkę, a organ ten jest właściwy do wykonywania tego uprawnienia, zgodnie z tym, co zostało wskazane w odpowiedzi na pierwsze z zadanych pytań prejudycjalnych.

*) Artykuł 58 ust. 5 rozporządzenia 2016/679 należy interpretować w ten sposób, że jeżeli organ nadzorczy państwa członkowskiego, który nie jest „wiodącym organem nadzorczym" w rozumieniu art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia, wniósł do sądu powództwo dotyczące transgranicznego przetwarzania danych osobowych przed dniem 25 maja 2018 r., czyli przed dniem, począwszy od którego rozporządzenie to ma zastosowanie, powództwo to może, z punktu widzenia prawa Unii, zostać podtrzymane na podstawie przepisów dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, mającej nadal zastosowanie w zakresie dotyczącym naruszeń przewidzianych w niej norm, których dopuszczono się aż do dnia, w którym dyrektywa ta została uchylona. Takie powództwo może także zostać wniesione przez ten organ w związku z naruszeniami popełnionymi po tej dacie na podstawie art. 58 ust. 5 rozporządzenia 2016/679, pod warunkiem że ma to miejsce w jednej z sytuacji, w których

w drodze wyjątku rozporządzenie to przyznaje organowi nadzorczemu państwa członkowskiego, który nie jest „wiodącym organem nadzorczym", uprawnienie do wydania decyzji stwierdzającej, że rozpatrywane przetwarzanie danych narusza zawarte w tym rozporządzeniu przepisy dotyczące ochrony praw osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych, i to w poszanowaniu przewidzianych w tym samym rozporządzeniu procedur współpracy i kontroli spójności, czego sprawdzenie należy do sądu odsyłającego.

*) Artykuł 58 ust. 5 RODO należy interpretować w ten sposób, że przepis ten ma bezpośrednią skuteczność, efektem czego krajowy organ nadzorczy może powołać się na ten przepis w celu wszczęcia lub dalszego prowadzenia postępowania przeciwko jednostkom, nawet jeśli ten konkretny przepis jako taki nie został przetransponowany do ustawodawstwa danego państwa członkowskiego.

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie C-439/19, B

Odesłanie prejudycjalne – Ochrona osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych – Rozporządzenie (UE) 2016/679 – Artykuły 5, 6 i 10 – Przepisy krajowe przewidujące publiczny dostęp do danych osobowych dotyczących punktów karnych za wykroczenia drogowe – Legalność – Pojęcie „danych osobowych dotyczących wyroków skazujących i naruszeń prawa" – Ujawnienie w celu poprawy bezpieczeństwa na drogach – Prawo publicznego dostępu do dokumentów urzędowych – Wolność informacji – Pogodzenie z prawami podstawowymi do poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych – Ponowne wykorzystywanie danych – Artykuł 267 TFUE – Skutki w czasie orzeczenia prejudycjalnego – Przysługująca sądowi konstytucyjnemu państwa członkowskiego możliwość utrzymania w mocy skutków prawnych ustawodawstwa krajowego niezgodnego z prawem Unii – Zasady pierwszeństwa prawa Unii i pewności prawa

*) Artykuł 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku

z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnego rozporządzenia o ochronie danych) należy interpretować w ten sposób, że ma on zastosowanie do przetwarzania danych osobowych dotyczących punktów karnych nakładanych na kierowców pojazdów za wykroczenia drogowe.

*) Przepisy rozporządzenia (UE) 2016/679, a w szczególności jego art. 5 ust. 1, art. 6 ust. 1 lit. e) i art. 10, należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one przepisom krajowym, które nakładają na organ publiczny prowadzący rejestr, w którym wpisywane są punkty karne nakładane na kierowców pojazdów za wykroczenia drogowe, obowiązek publicznego ujawniania tych danych, nie przewidują zaś obowiązku wykazania przez osobę żądającą dostępu szczególnego interesu w ich uzyskaniu.

*) Przepisy rozporządzenia (UE) 2016/679, a w szczególności jego art. 5 ust. 1, art. 6 ust. 1 lit. e) i art. 10, należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one przepisom krajowym, które zezwalają organowi publicznemu prowadzącemu rejestr, w którym wpisywane są punkty karne nakładane na kierowców pojazdów za wykroczenia drogowe, na ujawnianie tych danych podmiotom gospodarczym w celu ponownego wykorzystania.

*) Zasadę pierwszeństwa prawa Unii należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się ona temu, by trybunał konstytucyjny państwa członkowskiego, do którego wniesiono skargę na ustawodawstwo krajowe, które w świetle orzeczenia Trybunału wydanego w przedmiocie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym okazuje się niezgodne z prawem Unii, postanowił w oparciu o zasadę pewności prawa, że skutki prawne tego ustawodawstwa zostaną utrzymane do dnia ogłoszenia przez ten sąd wyroku, którym ostatecznie rozstrzygnie on tę skargę konstytucyjną.

Podatki

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 czerwca 2021 r. w sprawie C-182/20, BE, DT przeciwko Administraţia Judeţeană a Finanţelor Publice Suceava, Direcţia Generală Regională

a Finanţelor Publice Iaşi, Accer Ipurl Suceava, EP

Odesłanie prejudycjalne – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Prawo do odliczenia – Korekta odliczeń – Postępowanie upadłościowe – Uregulowanie krajowe przewidujące automatyczną odmowę odliczenia VAT w odniesieniu do transakcji podlegających opodatkowaniu poprzedzających wszczęcie tego postępowania

*) Artykuły 184–186 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisom krajowym lub praktyce krajowej, zgodnie z którymi wszczęcie postępowania upadłościowego wobec podmiotu gospodarczego, wiążące się z likwidacją jego aktywów na rzecz jego wierzycieli, powoduje automatycznie obowiązek dokonania przez ten podmiot korekty odliczeń podatku od wartości dodanej zrealizowanych w odniesieniu do towarów i usług nabytych przed ogłoszeniem upadłości, jeżeli wszczęcie takiego postępowania nie może przeszkodzić kontynuacji działalności gospodarczej tego przedsiębiorcy w rozumieniu art. 9 tej dyrektywy, w szczególności w celu likwidacji danego przedsiębiorstwa.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 czerwca 2021 r. w sprawie C-931/19, Titanium Ltd przeciwko Finanzamt Österreich

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuły 43 i 45 – Dyrektywa 2006/112/WE zmieniona dyrektywą 2008/8/WE – Artykuły 44, 45 i 47 – Świadczenie usług – Miejsce opodatkowania – Pojęcie „stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej” – Najem nieruchomości w państwie członkowskim – Właściciel nieruchomości mający siedzibę na wyspie Jersey

*) Wynajmowana w państwie członkowskim nieruchomość nie stanowi stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu art. 43 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej oraz art. 44 i 45 dyrektywy 2006/112 zmienionej dyrektywą Rady 2008/8/WE z dnia 12 lutego 2008 r., w sytuacji gdy właściciel tej nieruchomości nie posiada własnego personelu do świadczenia usług związanych z najmem.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie C-279/19, The Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs przeciwko WR

Odesłanie prejudycjalne – Ogólne zasady dotyczące podatku akcyzowego – Dyrektywa 2008/118/WE – Artykuł 33 ust. 3 – Wyroby „dopuszczone do konsumpcji" w jednym państwie członkowskim i przechowywane do celów handlowych w innym państwie członkowskim – Osoba zobowiązana do zapłaty podatku akcyzowego, który stał się wymagalny w odniesieniu do tych wyrobów – Osoba, która przechowuje wyroby przeznaczone do dostawy w innym państwie członkowskim – Przewoźnik wyrobów

*) Artykuł 33 ust. 3 dyrektywy Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylającej dyrektywę 92/12/EWG, należy interpretować w ten sposób, że osoba, która przewozi na rachunek innej osoby wyroby akcyzowe do innego państwa członkowskiego i która jest w rzeczywistym posiadaniu tych wyrobów w chwili, w której podatek akcyzowy od nich staje się wymagalny, jest zobowiązana do zapłaty tego podatku na podstawie tego przepisu, nawet jeżeli nie ma prawa ani interesu w odniesieniu do tych wyrobów i nie wie, że podlegają podatkowi akcyzowemu, albo jest tego świadoma, ale nie wie, że podatek akcyzowy od nich stał się wymagalny.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 17 czerwca 2021 r. w sprawach połączonych C-58/20 i C-59/20, K, DBKAG przeciwko Finanzamt Österreich

Odesłanie prejudycjalne – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 135 ust. 1 – Zwolnienia – Zarządzanie specjalnymi funduszami inwestycyjnymi – Outsourcing – Świadczenie usług przez osobę trzecią

*) Artykuł 135 ust. 1 lit. g) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że usługi świadczone przez osoby trzecie na rzecz spółek zarządzających specjalnymi funduszami inwestycyjnymi, takie jak

zadania podatkowe polegające na zapewnieniu zgodnego z prawem krajowym opodatkowania dochodów otrzymywanych przez posiadaczy jednostek uczestnictwa oraz przyznanie prawa do korzystania z oprogramowania służącego wyłącznie do przeprowadzenia obliczeń istotnych dla zarządzania ryzykiem i do pomiaru rentowności, są objęte zwolnieniem przewidzianym w tym przepisie, jeżeli pozostają w nierozerwalnym związku z zarządzaniem specjalnymi funduszami inwestycyjnymi i są świadczone wyłącznie dla celów zarządzania takimi funduszami, pomimo że takie świadczenie usług nie było w całości przedmiotem outsourcingu.

Prawa podstawowe

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 czerwca 2021 r. w sprawie C-914/19, Ministero della Giustizia przeciwko GN

Odesłanie prejudycjalne – Polityka społeczna – Zasada równego traktowania w dziedzinie zatrudnienia i pracy – Dyrektywa 2000/78/WE – Artykuł 6 ust. 1 – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej – Artykuł 21 – Zakaz wszelkiej dyskryminacji ze względu na wiek – Uregulowanie krajowe ustanawiające granicę wiekową dla dostępu do zawodu notariusza na 50 lat – Względy uzasadniające

*) Artykuł 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i art. 6 ust. 1 dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które ustala na 50 lat granicę wieku dla uczestników konkursu dotyczącego dostępu do zawodu notariusza z tego względu, że uregulowanie to nie wydaje się realizować celów w postaci zapewnienia stabilności wykonywania tego zawodu przez znaczny okres przed przejściem na emeryturę, ochrony dobrego funkcjonowania prerogatyw notariuszy oraz ułatwienia zmiany pokoleniowej i odmłodzenia wspomnianego zawodu, a w każdym razie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów, czego sprawdzenie należy do sądu odsyłającego.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie C-192/20, Prima banka Slovensko a.s. przeciwko HD

Odesłanie prejudycjalne – Ochrona konsumentów – Dyrektywa 93/13/EWG – Nieuczciwe warunki w umowach konsumenckich – Zakres stosowania – Artykuł 1 ust. 2 – Bezwzględnie obowiązujące krajowe przepisy ustawowe – Postawienie kredytu w stan natychmiastowej wymagalności – Kumulacja odsetek od kredytu z odsetkami za zwłokę

*) Z zastrzeżeniem weryfikacji, których dokonanie należy do sąd odsyłającego, dyrektywę Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że nie ma ona zastosowania do przepisów krajowych, na mocy których konsument, który zawarł z przedsiębiorcą umowę kredytu, nie może być zobowiązany na podstawie postanowień tej umowy w przypadku postawienia kredytu w stan natychmiastowej wymagalności do zapłaty na rzecz przedsiębiorcy odsetek zwykłych za okres od postawienia kredytu w stan natychmiastowej wymagalności do rzeczywistej spłaty pożyczonego kapitału, jeżeli zapłata odsetek za zwłokę i innych kar umownych należnych zgodnie z tą umową umożliwia zrekompensowanie rzeczywiście poniesionej przez przedsiębiorcę szkody.

Transport

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie C-12/20, DB Netz AG przeciwko Bundesrepublik Deutschland

Odesłanie prejudycjalne – Transport kolejowy – Międzynarodowe kolejowe korytarze towarowe – Rozporządzenie (UE) nr 913/2010 – Artykuł 13 ust. 1 – Utworzenie punktu kompleksowej obsługi dla każdego korytarza towarowego – Artykuł 14 – Charakter ogólnych ram przewidzianych do celów alokacji zdolności przepustowej infrastruktury w korytarzu towarowym ustanowionych przez radę wykonawczą – Artykuł 20 – Organy regulacyjne – Dyrektywa 2012/34/UE – Artykuł 27 –

Procedura składania wniosków o przyznanie zdolności przepustowej infrastruktury – Rola zarządców infrastruktury – Artykuły 56 i 57 – Funkcje organu regulacyjnego i współpraca między organami regulacyjnymi

*) Artykuł 13 ust. 1, art. 14 ust. 9 i art. 18 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 913/2010 z dnia 22 września 2010 r. w sprawie europejskiej sieci kolejowej ukierunkowanej na konkurencyjny transport towarowy oraz art. 27 ust. 1 i 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego w związku z pkt 3 lit. a) załącznika IV do tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że zdefiniowany w art. 3 pkt 2 wspomnianej dyrektywy zarządca infrastruktury jest organem właściwym do wydania, w ramach regulaminu sieci krajowej, przepisów mających zastosowanie do procedury składania wniosków o przyznanie zdolności przepustowej infrastruktury, w tym w zakresie wyłącznego korzystania z określonego elektronicznego systemu rezerwacji, w punkcie kompleksowej obsługi przewidzianym w tym art. 13 ust. 1.

*) Kontrola dokonywana przez krajowy organ regulacyjny przepisów dotyczących procedury składania wniosków o przyznanie zdolności przepustowej infrastruktury w punkcie kompleksowej obsługi przewidzianych w regulaminie sieci powinna być prowadzona zgodnie z przepisami art. 20 rozporządzenia nr 913/2010, a przepisy te należy interpretować w ten sposób, że organ regulacyjny państwa członkowskiego nie może sprzeciwić się tym przepisom bez wywiązania się z obowiązków współpracy, które wynikają z tego art. 20, a w szczególności bez skonsultowania się z organami regulacyjnymi pozostałych państw członkowskich uczestniczących w danym korytarzu towarowym w celu przyjęcia w miarę możliwości wspólnego sposobu postępowania.

*) Artykuł 14 ust. 1 rozporządzenia nr 913/2010 należy interpretować w ten sposób, że ogólne ramy alokacji zdolności przepustowej infrastruktury w danym korytarzu towarowym ustalone przez radę wykonawczą na podstawie tego przepisu nie stanowią aktu prawa Unii.

Zabezpieczenie społeczne

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 3 czerwca 2021 r. w sprawie C-784/19, „TEAM POWER EUROPE" EOOD przeciwko Direktor na Teritorialna direktsia na Natsionalna agentsia za prihodite – Varna

Odesłanie prejudycjalne – Pracownicy migrujący – Zabezpieczenie społeczne – Właściwe ustawodawstwo – Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 – Artykuł 12 ust. 1 – Delegowanie – Pracownicy tymczasowi – Rozporządzenie (WE) nr 987/2009 – Artykuł 14 ust. 2 – Zaświadczenie A 1 – Ustalenie państwa członkowskiego, w którym pracodawca normalnie prowadzi swą działalność – Pojęcie „znacznej części działalności, innej niż działalność związana z samym zarządzaniem wewnętrznym" – Brak udostępniania pracowników tymczasowych na terytorium państwa członkowskiego, w którym pracodawca ma siedzibę

*) Artykuł 14 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego należy interpretować w ten sposób, że agencja pracy tymczasowej z siedzibą w danym państwie członkowskim musi – aby mogła być uznana za „normalnie prowadzącą […] swą działalność" w tym państwie członkowskim w rozumieniu art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012 r. – istotną część swojej działalności polegającej na udostępnianiu pracowników tymczasowych wykonywać na rzecz przedsiębiorstw-użytkowników mających siedzibę i prowadzących działalność na terytorium wspomnianego państwa członkowskiego.

Zamówienia publiczne

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 3 czerwca 2021 r. w sprawie C-210/20, Rad Service Srl Unipersonale, Cosmo Ambiente Srl, Cosmo Scavi Srl przeciwko Del Debbio SpA, Gruppo Sei Srl, Ciclat Val di Cecina Soc. Coop., Daf Costruzioni Stradali Srl

Odesłanie prejudycjalne – Udzielanie zamówień publicznych na usługi, dostawy i roboty budowlane – Dyrektywa 2014/24/UE – Przebieg postępowania – Wybór uczestników oraz udzielenie zamówienia – Artykuł 63 – Oferent polegający na zdolności innego podmiotu w celu spełnienia wymogów instytucji zamawiającej – Artykuł 57 ust. 4, 6, 7 – Nieprawdziwe oświadczenia złożone przez ten podmiot – Wykluczenie tego oferenta bez wymagania od niego zastąpienia rzeczonego podmiotu i bez zezwolenia mu na takie zastąpienie – Zasada proporcjonalności

*) Artykuł 63 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE, w związku z art. 57 ust. 4 lit. h) tej dyrektywy oraz w świetle zasady proporcjonalności należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, na mocy którego instytucja zamawiająca powinna automatycznie wykluczyć oferenta z postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, w przypadku gdy przedsiębiorstwo pomocnicze, na którego zdolności zamierza on polegać, złożyło nieprawdziwe oświadczenie co do istnienia prawomocnych wyroków skazujących, bez możliwości wymagania w podobnym przypadku od tego oferenta zastąpienia owego podmiotu, lub przynajmniej zezwolenia oferentowi na jego zastąpienie.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 17 czerwca 2021 r. w sprawie C-23/20, Simonsen & Weel A/S przeciwko Region Nordjylland og Region Syddanmark

Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne – Umowa ramowa – Dyrektywa 2014/24/UE – Artykuł 5 ust. 5 – Artykuł 18 ust. 1 – Artykuły 33 i 49 – Załącznik V, część C, pkt 7, 8 i 10 – Rozporządzenie wykonawcze (UE)

2015/1986 – Załącznik II, rubryki II.1.5) i II.2.6) – Procedury udzielania zamówień publicznych – Obowiązek wskazania w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji warunków zamówienia, po pierwsze, szacunkowej ilości lub wartości, a po drugie, maksymalnej ilości lub wartości produktów, które mają zostać dostarczone na podstawie umowy ramowej – Zasady przejrzystości i równego traktowania – Dyrektywa 89/665/EWG – Artykuł 2d ust. 1 – Procedury odwoławcze w dziedzinie udzielania zamówień publicznych – Ustanie skutków umowy – Wyłączenie

*) Artykuł 49 dyrektywy 2014/24/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE, pkt 7 i 8 oraz pkt 10 lit. a) części C załącznika V do tej dyrektywy w związku z art. 33 tej dyrektywy oraz zasadami równego traktowania i przejrzystości, o których mowa w jej art. 18 ust. 1, należy interpretować w ten sposób, że w ogłoszeniu o zamówieniu należy podać szacunkową ilość lub wartość, jak również maksymalną ilość lub wartość produktów, które mają zostać dostarczone na podstawie umowy ramowej, a po osiągnięciu wskazanego limitu skutki umowy ramowej ustają.

*) Artykuł 49 dyrektywy 2014/24 oraz pkt 7 i pkt 10 lit. a) części C załącznika V do tej dyrektywy w związku z art. 33 tej dyrektywy oraz zasadami równego traktowania i przejrzystości, o których mowa w jej art. 18 ust. 1, należy interpretować w ten sposób, że szacunkową ilość lub wartość, jak również maksymalną ilość lub wartość produktów, które mają zostać dostarczone na podstawie umowy ramowej, należy podać w ogłoszeniu o zamówieniu w ujęciu całościowym, natomiast można w nim określić dodatkowe wymagania, które instytucja zamawiająca postanowi dodać.

*) Artykuł 2d ust. 1 lit. a) dyrektywy Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r., należy interpretować w ten sposób, że nie znajduje on zastosowania w sytuacji, gdy ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, nawet jeśli, po pierwsze, szacunkowa ilość lub wartość produktów,

które mają zostać dostarczone na podstawie planowanej umowy ramowej, wynika nie z ogłoszenia o zamówieniu, lecz ze specyfikacji warunków zamówienia, a po drugie, ani w ogłoszeniu o zamówieniu, ani w specyfikacji warunków zamówienia nie podano maksymalnej ilości lub wartości produktów, które mają zostać dostarczone na podstawie tej umowy ramowej.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

[*) Podstawę opracowania not dotyczących orzeczeń ETPC stanowią noty informacyjne MSZ oraz informacje zawarte w bazie HUDOC]

Wyrok (Izba) z dnia 4 maja 2021 r. w sprawie *Kerestecioğlu Demir przeciwko Turcji* (skarga nr 68136/16)

Naruszenie art. 10 EKPC – wolność wypowiedzi – uchylenie immunitet poselskiego – nowelizacja konstytucji z 20 maja 2016 r., znosząca immunitet poselski wybranych parlamentarzystów

Skarżąca jest turecką polityczką związaną z lewicową partią (HDP), z wieloletnim doświadczeniem parlamentarnym, mieszka w Ankarze. Sprawa dotyczyła uchylenia immunitetu poselskiego grupie posłów, w tym skarżącej, wybranej jako posłanka do tureckiego Zgromadzenia Narodowego, co jej zdaniem wynikało z poglądów politycznych i zaangażowania w działalność partii, którą prezydent publicznie oskarżał o „terroryzm" w związku z aktywnością na rzecz mniejszości kurdyjskiej (i innych mniejszości).

W dniu 20 maja 2016 r. Zgromadzenie Narodowe przyjęło poprawkę do konstytucji, zgodnie z którą immunitet parlamentarny, przewidziany w konstytucji, miał zostać uchylony we wszystkich przypadkach, w których do komisji wpłynął wniosek o uchylenie immunitetu złożony przez właściwe organy ścigania (która to sytuacja dotyczyła 154 z 550 parlamentarzystów).

Po cofnięciu immunitetu poselskiego prokurator złożył przeciwko skarżącej akt oskarżenia, domagając się jej skazania za udział w nielegalnym zgromadzeniu w 2016 r. (gdzie około 200 kobiet śpiewało *protest-songi* polityczne na rzecz praw mniejszości). Z uwagi na pokojowy charakter zgromadzenia skarżąca została

uniewinniona, a postępowanie odwoławcze w sprawie (zainicjowane przez prokuratora) trwa.

Kilkunastu innych parlamentarzystów opozycyjnych trafiło do aresztu. Skarga konstytucyjna dotycząca poprawki została odrzucona przez turecki sąd konstytucyjny z przyczyn formalnych.

W skardze do ETPC skarżąca powołała się m.in. na art. 10 EKPC, tj. zarzucając naruszenie jej prawa do wolności wypowiedzi.

Odnosząc się do utrwalonego orzecznictwa, a w szczególności do wyroku Wielkiej Izby z 22 grudnia 2020 r. w sprawie *Selahattin Demirtaş 2*, Trybunał uznał, że nowelizacja konstytucji z 20 maja 2016 r., znosząca immunitet poselski wybranych przedstawicieli do Zgromadzenia Narodowego, była elementem zastosowania środków zapobiegających terroryzmowi. Z uzasadnienia nowelizacji można jednak wywnioskować, że miała na celu ograniczenie wypowiedzi politycznej parlamentarzystów, naruszała zatem zakres dopuszczalnej ingerencji. W świetle swego orzecznictwa ETPC uznał, że cofnięcie immunitetu poselskiego skarżącej poprzez zmianę konstytucji samo w sobie stanowiło ingerencję w jej prawo wynikające z art. 10 Konwencji. Potwierdzając analizę Wielkiej Izby w wyroku w sprawie *Selahattin Demirtaş 2*, ETPC uznał w sprawie skarżącej naruszenie art. 10 Konwencji.

Wyrok (Wielka Izba) z 25 maja 2021 r. w sprawie *Big Brother Watch i inni przeciwko Zjednoczonemu Królestwu* (skargi nr 58170/13, 62322/14 i 24969/15)

Naruszenie art. 8 EKPC – prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego – naruszenie art. 10 EKPC – wolność wypowiedzi – masowa inwigilacja obywateli przez organy państwa – kontrola operacyjna – system masowego przechwytywania danych komunikacyjnych od dostawców usług komunikacyjnych

Sprawy rozpoznawane przez ETPC stanowią pokłosie doniesień Edwarda Snowdena na temat masowej inwigilacji prowadzonej przez władze USA.

W pierwszej sprawie, *Big Brother Watch*, skarżący zarzucali, że potencjalnie mogli być poddani inwigilacji ze strony Rządowego Centrum ds. Łączności (*General Communications Headquarters*) oraz, że brytyjskie służby specjalne mogły otrzymywać od swoich zagranicznych odpowiedników informacje dotyczące działalności skarżących w przestrzeni elektronicznej. Skarżący zarzucili przed ETPC, że takie działania naruszały ich prawo do prywatności (skarga nr 58170/13).

Druga sprawa jest wynikiem skargi złożonej przez *Bureau of Investigative Journalism*, niezależną organizację *non profit* zajmująca się dziennikarstwem śledczym. Zdaniem skarżących rząd Wielkiej Brytanii w sposób bezprawny przechwytywał i przetwarzał dane elektroniczne obywateli, w tym przedstawicieli mediów, co stanowiło poważne naruszenie nie tylko prawa do prywatności, ale także swobody wypowiedzi (skarga nr 62322/14).

Omawiane orzeczenie, które zapadło w ramach procedury odwoławczej od wyroku Izby z dnia 13 września 2018 r., dotyczy skarg dziennikarzy i organizacji praw człowieka dotyczących trzech różnych systemów nadzoru: (1) system przechwytywania/kontroli komunikacji pomiędzy wybranymi użytkownikami internetowymi, selekcję treści, które nie miały wartości dla wywiadu, możliwość wyszukiwania informacji potrzebnych wywiadowi oraz możliwość oceny materiałów zgromadzonych przez analityka; (2) przekazywania danych pomiędzy służbami bezpieczeństwa różnych państw (tj. otrzymywania materiałów od obcych rządów i agencji wywiadowczych; (3) otrzymywania danych od operatorów telekomunikacyjnych (dostawców usług komunikacyjnych).

W stosownym czasie system masowego przechwytywania i pozyskiwania danych komunikacyjnych od dostawców usług komunikacyjnych miał podstawę ustawową w ustawie o uprawnieniach dochodzeniowych z 2000 r., która została zastąpiona ustawą o uprawnieniach dochodzeniowych z 2016 r. Ustalenia Wielkiej Izby dotyczą wyłącznie przepisów ustawy z 2000 r., które stanowiły ramy prawne obowiązujące w czasie, gdy miały miejsce zarzucane zdarzenia.

Trybunał uznał, że ze względu na wielość zagrożeń, przed jakimi stoją państwa we współczesnym społeczeństwie, działanie masowego systemu przechwytywania samo w sobie nie stanowi naruszenia Konwencji. Jednak taki system musi

podlegać „zabezpieczeniom *end-to-end*", co oznacza, że na poziomie krajowym na każdym etapie należy dokonywać oceny konieczności i proporcjonalności podejmowanych środków; że przechwytywanie masowe powinno podlegać niezależnej autoryzacji od początku; oraz że operacja ta powinna podlegać nadzorowi i niezależnemu kontroli *ex post facto*.

Mając na uwadze system przechwytywania masowego, czyli kontroli komunikacji stosowany w Wielkiej Brytanii, ETPC stwierdził następujące uchybienia: system przechwytywania został zatwierdzony przez Sekretarza Stanu, a nie przez organ niezależny od władzy wykonawczej; we wniosku o nakaz nie uwzględniono kategorii wyszukiwanych terminów określających rodzaje wiadomości podlegających zbadaniu; wyszukiwane hasła powiązane z osobą (tj. konkretne identyfikatory, takie jak adres *e-mail*) nie podlegały uprzedniemu zezwoleniu wewnętrznemu.

Trybunał stwierdził, że taki system masowego przechwytywania naruszył art. 10 EKPC, ponieważ nie zapewniał wystarczającej ochrony dla poufnych materiałów dziennikarskich. Stwierdzono również, że system uzyskiwania danych komunikacyjnych od dostawców usług komunikacyjnych naruszył art. 8 i 10 EKPC, ponieważ nie był zgodny z prawem. Trybunał zaznaczył jednak, że system, za pomocą którego Wielka Brytania mogła żądać informacji od obcych rządów i/lub agencji wywiadowczych, posiadał wystarczające zabezpieczenia w celu ochrony przed nadużyciami i gwarancje, że władze brytyjskie nie wykorzystywały takich żądań jako środka obchodzenia swoich obowiązków wynikających z prawa krajowego i Konwencji. Mimo to Trybunał orzekł naruszenie art. 8 i art. 10 Konwencji.